

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-R.431.1.4.2016.IK

Warszawa, 05 stycznia 2017 r.

**Pani
Dagmara Janas
Kierownik
Środowiskowego Domu Samopomocy
w Radomiu
ul. Sobótki 5
26-600 Radom**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. nr 61, poz. 543 z późn. zm.) oraz w związku z art. 22 pkt 9 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.) pracownicy Wydziału Polityki Społecznej, Oddziału w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Radomiu, przeprowadzili 14-18 listopada 2016 roku kontrolę kompleksową w kierowanym przez Panią Środowiskowym Domu Samopomocy w Radomiu, ul. Sobótki 5.

Przedmiotem kontroli była organizacja i funkcjonowanie środowiskowego domu samopomocy. Kontrolą objęto okres od dnia 21 września 2015 roku, tj. od dnia rozpoczęcia funkcjonowania kontrolowanej placówki do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 23 grudnia 2016 roku, przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że Środowiskowy Dom Samopomocy w Radomiu, ul. Sobótki 5 jest jednostką organizacyjną Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Razem” w Radomiu, finansowaną za pośrednictwem Miasta Radom ze środków otrzymywanych na realizację zadań zleconych przez Wojewodę Mazowieckiego.

Dom jest placówką pobytu dziennego przeznaczoną dla 40 dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną (typ Domu B) zamieszkałych na terenie miasta Radomia i powiatu radomskiego. Gmina Miasta Radomia zawarła porozumienia z gminami: Jedlińsk, Kowala,

Skaryszew, Jedlnia Letnisko, Zakrzew oraz Gózd w sprawie powierzenia Gminie Miasta Radomia realizacji zadania publicznego, jakim jest objęcie osób z upośledzeniem umysłowym z terenu gmin opieką i usługami świadczonymi przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Radomiu, ul. Sobótki 5. Na dzień kontroli uczestnicy pochodzili z terenu: Radomia - 26 osób, z gminy Zakrzew - 3 osoby, z gminy Kowala – 5 osób, z gminy Jedlnia Letnisko – 3 osoby i po 1 osobie z gmin: Skaryszew, Jedlińsk oraz Gózd.

Dom prowadzi działalność od poniedziałku do piątku w godz. od 7.00 do godz. 16.30, w tym w myśl przepisu § 1 ust. 3 Regulaminu Organizacyjnego co najmniej 6 godzin dziennie są prowadzone zajęcia z uczestnikami, co jest zgodne z § 6 ust 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r. Nr 238, poz. 1586 ze zm.).

Uczestnicy byli kierowani do kontrolowanej jednostki na podstawie decyzji administracyjnych, kierujących i ustalających odpłatność, wydawanych z upoważnienia prezydenta przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomiu. Stwierdzono, iż w 2015 r. wydano 34 decyzje kierujące, natomiast w 2016 r. do dnia kontroli 9 decyzji. Ponadto, w 2015 r. 3 uczestników złożyło rezygnację z pobytu w ŚDS.

W trakcie kontroli stwierdzono, że na dzień kontroli z usług korzystało 40 uczestników, w tym 8 uczestnikom usługi przyznano odpłatnie, a dla pozostałych nieodpłatnie. Zgodnie z treścią orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wśród uczestników było: 25 osób z upośledzeniem umysłowym, 7 osób z chorobami psychicznymi, 1 osoba z epilepsją, 5 osób z chorobami neurologicznymi, 2 osoby z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi. Niektórzy z uczestników posiadali złożone zaburzenia łączące kilka dysfunkcji, jak np. zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, choroby narządu wzroku, upośledzenie narządu ruchu, epilepsję oraz choroby neurologiczne. Przedział wiekowy kształtował się od 20 lat do 37 lat. Zaznaczyć należy, iż 9 uczestników było ubezwłasnowolnionych całkowicie, a jedna osoba była ubezwłasnowolniona częściowo. Jeden uczestnik poruszał się na wózku inwalidzkim, natomiast pozostałe osoby poruszały się samodzielnie.

Część uczestników do ośrodka wsparcia dowożono 9 osobowym busem, będącym własnością Stowarzyszeniu na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Razem” w Radomiu. Do końca października 2016 r. zapewniano transport dwa razy dziennie, tj. rano i popołudniu. Od miesiąca listopada 2016 r. nastąpiła zmiana w transporcie: uczestnicy dowożeni są rano i powracają do domów we własnym zakresie, ale zwiększył się obszar przewozu uczestników. W listopadzie po zmianach długość trasy wyniosła wyniosła od 110 km do 130 km i z transportu korzystało 19 uczestników.

W okresie poddanym kontroli w jednostce zatrudnionych było w ramach umów o pracę 18 pracowników, z tego 8 osób na pełen etat oraz 11 osób na niepełny etat. Ponadto, w ramach umów zleceń zatrudniono 4 osoby. Natomiast na dzień kontroli zatrudnionych było 15 pracowników na umowę o pracę w wymiarze 11,75 etatu (w tym 1 osoba na zastępstwo) i 4 osoby w ramach umów zleceń, z czego w zespole wspierająco – aktywizującym: 9 osób w wymiarze 7,75 etatu, co jest niezgodne z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, zgodnie z którym wskaźnik zespołu wspierająco – aktywizującego w domu typu B wynosi nie mniej niż 1 etat na 5 uczestników.

W wyniku kontroli ustalono, że posiada Pani kwalifikacje zgodne z zapisami z § 9 powyższego rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, jednakże nie posiada pani specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej, wymaganej w myśl przepisu art. 122 ust.1 wyżej cytowanej ustawy o pomocy społecznej. Ponadto, kontrolujący stwierdzili, iż w dniu rozpoczęcia kontroli dwóch zatrudnionych pracowników nie spełniało wymagań w zakresie stażu pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi określonych w § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Pozostali pracownicy posiadali wymagany staż, przy czym w większości przypadków nabyli go w trakcie pracy w kontrolowanym Domu.

Zakres świadczonych usług, o których mowa w § 14 wyżej cytowanego rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy był dostosowany do indywidualnych potrzeb i możliwości uczestników. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że nie przestrzegano § 23 rozporządzenia, tj. nie zorganizowano zajęć i szkoleń dla pracowników w zakresie tematycznym wynikającym ze zgłoszonych potrzeb związanych z funkcjonowaniem domu. Pracownicy prowadzący treningi umiejętności społecznych nie posiadali przeszkolenia w zakresie wynikającym z § 11 ust. 2 powyższego rozporządzenia, a doświadczenie nabyli w trakcie pracy w kontrolowanym Domu.

Indywidualne plany postępowania wspierająco – aktywizującego realizowane były w porozumieniu z uczestnikami, a okresowa ocena wyników ich realizacji dokonywana była przez zespół zgodnie z § 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Dokumentacja indywidualna i zbiorcza prowadzona przez Dom była zgodna z § 24 powyższego rozporządzenia. Jednakże, zespół kontrolny stwierdził, iż do akt dołączano nie potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności i zaświadczeń o ustanowieniu opiekuna prawnego oraz brakowało w dokumentacji informacji o przyczynie nieobecności uczestnika na zajęciach. Stwierdzono także przypadki braku dat na dokumentach sporządzanych przez zespół wspierająco-aktywizujący.

Na indywidualnych planach postępowania wspierającego – aktywizującego wskazywano zazwyczaj okres 3 miesięcy przypadających w okresie adaptacji. Z Pani informacji wynika, iż takie daty wskazano pomyłkowo, gdyż realizację planów wspierająco-aktywizujących przewidywano po okresie adaptacji, tj. w okresie wnioskowanego do Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomiu okresu przedłużenia skierowania do placówki. Stwierdzono, iż w aktach spraw znajdowały się wnioski kierownika ŚDS skierowane do Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomiu o przedłużenie skierowań po realizacji i ocenie planu adaptacyjnego oraz przygotowaniu indywidualnego planu postępowania wspierająco – aktywizującego ze wskazaniem okresu przedłużenia skierowania. W przypadku Pani Patrycji M. stwierdzono, iż decyzja Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomiu z dnia 24 czerwca 2016 roku została wydana przed opracowaniem planu wspierająco – aktywizujący, który został opracowany 5 lipca 2016 roku. tj. w dacie późniejszej niż data wydania decyzji administracyjnych kierujących do Środowiskowego Domu Samopomocy, których podstawą wydania był § 7 ust. 7 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Ponadto, w trakcie kontroli stwierdzono, że indywidualne plany postępowania wspierająco – aktywizującego typu B zawierały podpisy kierownika i członków zespołu oraz uczestnika lub jego opiekuna, ale zazwyczaj brakowało daty opracowania oraz daty ewentualnej modyfikacji. Plany sporządzano z uwzględnieniem stopnia sprawności uczestnika i typu Domu, wieku i jego indywidualnych możliwości. Określały one obszar pomocy uczestnikom poprzez oddziaływania terapeutyczne w zakresie: umiejętności społecznych, funkcjonowania w codziennym życiu, umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, spędzania czasu wolnego, terapii ruchowej, poradnictwa psychologicznego, poradnictwa pedagogicznego oraz edukacji zdrowotnej.

Okresowa ocena postępowania wspierająco – aktywizującego sporządzona była w okresach od 3 do 6 miesięcy w formie tabelarycznej w arkuszu obserwacji uczestnika do indywidualnego planu postępowania wspierająco – aktywizującego, z zaznaczeniem postępów w powyższych obszarach poczynionych w poszczególnych pracowniach, w których w danym okresie podopieczni realizowali zajęcia. Zapisy w arkuszach oceny wyników postępowania wspierająco – aktywizującego były zbyt ogólnikowe. Nie zawierały konkretnych ustaleń wynikających z indywidualnego planu oraz szczegółowych wniosków co do dalszej pracy. Zespół kontrolny zwrócił uwagę na brak odniesienia do poszczególnych propozycji usług i form pomocy zawartych w planie.

Z posiedzeń zespołu wspierająco – aktywizującego sporządzono protokoły zawierające imiona i nazwiska ocenianych uczestników i podpisy członków zespołu. Protokoły sporządzano m.in. na okoliczność okresowych ocen. Jednakże protokoły, oprócz wskazania ocenianych osób, nie zawierały innych informacji dotyczących ustaleń dokonanych w trakcie posiedzeń.

W trakcie kontroli ustalono, iż dla każdego z uczestników założono odrębne teczki, które były stosownie opisane, uporządkowane i przechowywane w zamkniętych szafach.

Środowiskowy Domu Samopomocy w Radomiu, ul. Sobótki 5 został usytuowany w murowanym budynku o powierzchni 1130 m², znajdującym na działce o powierzchni 4387 m². Nieruchomość została użyczona na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Nr 768/2014 w Radomiu w sprawie zawarcia umowy użyczenia na okres 10 lat, tj. od 01.08.2012 r. do 31.07.2022 r. z przeznaczeniem na działalność statutową Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „RAZEM”, tj. prowadzenie Przedszkola Specjalnego i Środowiskowego Domu Samopomocy. Dom zlokalizowany jest w miejscu zapewniającym spokój i bezpieczeństwo uczestników oraz jest pozbawiony barier architektonicznych. Pomieszczenia są dostosowane do prowadzonych zajęć oraz sprawności uczestników, utrzymane są w czystości i porządku, a ściany pokoi oraz korytarzy ozdobiono pracami uczestników. Jednostka spełnia wymogi określone w § 18 pkt 1-6 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

W ramach integracji i urozmaicenia czasu wolnego dla uczestników jednostka, którą Pani kieruje zorganizowała wycieczki, zabawy integracyjne, imprezy okolicznościowe, konkursy, udział w festiwalach, kiermaszach, rajdach rowerowych, turnusie rehabilitacyjnym. Powyższe zdarzenia pracownicy kontrolowanej jednostki i uczestnicy dokumentowali licznymi zdjęciami.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, proszę Panią kierownik, jako osobę kierującą jednostką i wobec tego osobę odpowiedzialną za nieprawidłowości **o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:**

1. Podjąć działania mające na celu uzyskanie przez Panią specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej, wymaganej w myśl przepisu art. 122 ust.1 wyżej cytowanej ustawy o pomocy społecznej.

2. Podjąć działania mające na celu zapewnienie zatrudnienia liczby pracowników zespołu wspierająco – aktywizującego zgodnie z § 12 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r. Nr 238 poz. 1586 ze zm.).

3. Zatrudniać osoby posiadające staż pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z wymaganiami określonymi w § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

4. Przeszkolić pracowników prowadzących treningi umiejętności społecznych w zakresie wynikającym z przepisu § 11 ust. 2 powyższego rozporządzenia.

5. W dokumentacji uczestników potwierdzać „za zgodność z oryginałem” kopie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, zaświadczeń o ustanowieniu opiekuna prawnego oraz zamieszczać informacje o przyczynie nieobecności, o której mowa w art. 24 ust. 3 wyżej wymienionego rozporządzenia.

6. Opracowywać w przypadku osób, które po raz pierwszy wystąpiły o skierowanie do Domu, indywidualne plany postępowania wspierająco – aktywizującego na okresy i w terminie określonym w § 7 ust. 6 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

7. W okresowej ocenie postępowania wspierająco – aktywizującego ujmować dokonane ustalenia dot. oceny realizacji indywidualnego planu oraz uwzględniać wnioski co do dalszej pracy z odniesieniem do poszczególnych propozycji usług i form pomocy zawartych w planie.

8. Zamieszczać daty sporządzenia dokumentacji opracowywanej przez zespół wspierająco-aktywizujący oraz wpisów aktualizujących.

Zgodnie z art. 128 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.), kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej Oddział w Delegaturze – Placówce Zamiejskowej w Radomiu, ul. Żeromskiego 53, 26-600 Radom.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy **w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie oraz Oddział w Delegaturze – Placówce Zamiejskowej w Radomiu**, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Jednocześnie przypominam, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6000 zł.*

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Marcin Wodziński
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:
Pan
Radosław Witkowski
Prezydent Miasta Radomia
ul. Jana Kilińskiego 30
26- 600 Radom